Viện Toán ứng dụng và Tin học, Trường ĐHBKHN Bài tập môn các mô hình ngẫu nhiên và ứng dung

 $\clubsuit$ Ngày 13 tháng 3 năm 2020

Câu 1: Cho xích Markov $(X_n)_{n\geq 0}$ với không gian trạng thái

 $\mathbb{I} = \{0, 1, 2\}$, phân phối ban đầu $\lambda = (1, 0, 0)$ và ma trận xác suất chuyển

$$\mathbb{P} = \begin{bmatrix} 3/7 & 3/7 & 1/7 \\ \alpha\% & 0.7 - \alpha\% & 0.3 \\ 1/11 & 2/11 & 8/11 \end{bmatrix}$$

Đặt $Y_n = \begin{cases} -1 & \text{nếu } X_n = 0 \\ 1 & \text{nếu } X_n \neq 0 \end{cases}$ Chứng tổ rằng $(X_n)_{n \geq 0}$ là xích Markov, tìm ma trận xác suất chuyển $\mathbb Q$ của $(Y_n)_{n \geq 0}$.

Câu 2: Cho xích Markov ma trận xác suất chuyển có các trạng thái $\mathbb{I}=\{0,1,2\}$ và phân phối ban đầu $\lambda=(0.3,0.5,0.2)$

$$\mathbb{P} = \begin{bmatrix} 0.5 & 0.5 & 0\\ 0.6 & \alpha\% & 0.4 - \alpha\%\\ 0.6 & 0.2 & 0.2\\ 0.5 & 0.3 & 0.2 \end{bmatrix}$$

- (a) Tìm $\mathbb{P}^{(n)}$, $2 \le n \in \mathbb{N}$
- (b) Tìm phân phối của xích sau n bước, $\lambda^{(n)}, 2 \leq n \in \mathbb{N}$

Câu 3: Phân lớp và kiểm tra tính tối giản của xích Markov bằng quan hệ liên thông với $\mathbb{I} = \{0, 1, 2, 3\}$ và ma trận xác suất chuyển

$$a, \mathbb{P}_1 = \begin{bmatrix} 0.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0 & 0.5 & 0 & 0.5 \\ 0.5 & 0 & 0 & 0.5 \end{bmatrix} b, \mathbb{P}_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0.25 & 0.25 & 0.25 & 0.25 \end{bmatrix}$$

- **Câu 4**: Hãy code bằng Jupyter Python nhập không gian trạng thái $\mathbb{I}$, nhập ma trận xác suất chuyển $\mathbb{P}$ của một xích Markov. Viết thuật toán nhập hai trạng thái $(i,j) \in \mathbb{I}$ đưa ra kết quả trả về là:
  - (a) Trạng thái i đến được trạng thái j
  - (b) Trạng thái i liên thông với trạng thái j

Câu 5: Hãy code bằng Jupy
ter Python nhập không gian trạng thái I, nhập ma trận xác suất chuyển ℙ
 của một xích Markov. Viết thuật toán kiểm tra xem xích Markov trên có phải là chính quy hay
 không?

